

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота складається з двох частин.

Частина 1 «Історія України ХХ – початку ХХІ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 1 Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання цих завдань буде зараховано як результат державної підсумкової атестації.

Частина 2 «Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини 2 Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання завдань частин 1 і 2 буде використано під час прийому до вищих навчальних закладів.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей А

1. До *бланка А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Якщо Ви позначили відповідь на завдання 1–28 і 31–58 неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

4. Якщо Ви записали відповідь на завдання 29, 30 і 59, 60 неправильно, можете виправити її у відповідному місці *бланка А*.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
×														

Бажаємо Вам успіху!

Частина 1

Історія України ХХ – початку ХХІ століття

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано як результат державної підсумкової атестації

Завдання 1–23 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

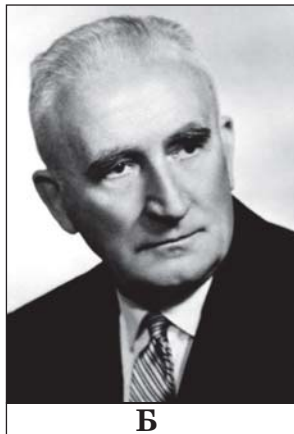
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Відстоювання самодержавства, невизнання українців і білорусів як окремих народів, неподільність Російської імперії, антисемітизм – це складові програми
А «народовців».
Б «москвофілів».
В «українофілів».
Г «чорносотенців».
2. У 1907 р. на західноукраїнських землях відбулося
А відкриття у Львові окремого українського університету.
Б впровадження загального виборчого права для чоловіків.
В започаткування політики «нової ери» в українсько-польських відносинах.
Г об'єднання Галичини, Буковини та Закарпаття в єдиний Коронний край.
3. Бойові дії на українських землях у роки Першої світової війни розпочалися в
А 1914 р.
Б 1915 р.
В 1916 р.
Г 1917 р.
4. Прочитайте уривок з історичного документа та виконайте завдання.
«На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, який призначає Тимчасовий уряд за пропозицією Центральної Ради. Повноваження Генерального Секретаріату поширюються на губернії: Київську, Волинську, Подільську, Полтавську і Чернігівську...»
Поява цитованого документа призвела до
А надання Українською Центральною Радою допомоги Тимчасовому уряду в боротьбі з більшовиками.
Б оформлення компромісу між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом у вигляді Другого Універсалу.
В підтримки Українською Центральною Радою генерала Л. Корнілова – очільника заколоту проти Тимчасового уряду.
Г загострення стосунків між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом.

5. Проаналізуйте наведену картосхему та дайте відповідь на запитання.

Хто з діячів, зображених на фото, був Президентом державного утворення, позначеного на картосхемі?

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 6–8.

«Уряд Речі Посполитої Польської... і уряд Української Народної Республіки... погодилися на такі рішення:

[...]

2) Кордони між Річчю Посполитою Польською та Українською Народною Республікою визначатимуться таким чином: на півночі від Дністра вздовж р. Збруч, а далі уздовж колишнього кордону між Австро-Угорщиною та Росією...

[...]

4) Український уряд зобов'язується не укладати будь-яких міжнародних договорів, спрямованих проти Польщі. Ці ж зобов'язання бере на себе уряд Речі Посполитої Польської стосовно Української Народної Республіки.

[...]

5) Національно-культурні права, які польський уряд надає своїм громадянам української національності, які проживають на території Речі Посполитої Польської, будуть тією ж мірою надані громадянам польської національності, які проживають у межах Української Народної Республіки....

[...]

8) Договір залишається таємним. Його не можна передати третій стороні або публікувати...»

6. У якому році укладено цитовану угоду?
- А 1918 р.
 - Б 1919 р.
 - В 1920 р.
 - Г 1921 р.
7. У якому пункті угоди зафіксовано положення, що викликали вкрай різку та негативну реакцію громадських і політичних кіл Західноукраїнської Народної Республіки?
- А другому
 - Б четвертому
 - В п'ятому
 - Г восьмому
8. Яку подію можна оцінити як порушення умов, викладених у четвертому пункті угоди?
- А укладення Брестського договору між УНР і країнами Четверного союзу
 - Б підписання попереднього договору між Українською Державою та РСФРР
 - В укладення Сен-Жерменського договору між країнами Антанти та Австрією
 - Г підписання Ризького договору між РСФРР і УСРР та Польщею
9. Сприятливі умови для розвитку ринкових відносин в УСРР існували за часів реалізації заходів
- А «воєнного комунізму».
 - Б «суцільної колективізації».
 - В «нової економічної політики».
 - Г «форсованої індустріалізації».
10. Уривок історичного документа, що характеризує часи Голодомору: *«Урожай у нас був хороший, але радянська влада до того часу “заготовляла” наш хліб, до тих пір доводила свої плани і завдання до нас, аж допоки ми не залишилися без фунта хліба»*, – можна використати для пояснення його
- А передумов.
 - Б масштабу.
 - В жертв.
 - Г мети.
11. Український таємний університет у 1920-ті рр. діяв на території
- А Польщі.
 - Б Угорщини.
 - В Чехословаччини.
 - Г Румунії.
12. *«Радянські війська в якості союзника Німеччини перейшли кордон і подають німецькому війську руку. Львів повністю оточений. Опір марний!»* – листівку такого змісту німецькі агітатори розповсюджували серед мешканців міста у
- А вересні 1939 р.
 - Б червні 1941 р.
 - В листопаді 1943 р.
 - Г липні 1944 р.

13. На карті жирною пунктирною лінією позначено

- А територію провінції «Транснестрія» – зони румунської окупації в 1941 р.
- Б зону зосередження головних сил радянських партизанів у 1942–1943 рр.
- В райони базування загонів Української повстанської армії в 1943–1944 рр.
- Г межі дистрикту «Галичина» в складі Генерального губернаторства в 1944 р.

14. Коли відбувалися події, описані в уривку з історичного джерела:
«Вони були першими, хто підняв повстання в серці ГУЛАГу., які струслили основи радянської репресивної машини. Їхнім прапором був чорний – з червоною смугою. Тоді одночасно застрайкувало понад 20 тисяч політв'язнів Норильська, 70 % з яких були українцями...»?

- А 1941–1945 рр.
- Б 1946–1947 рр.
- В 1953–1954 рр.
- Г 1959–1961 рр.

15. Хто є автором картини, репродукцію якої зображено на фото?

- А М. Приймаченко
- Б А. Горська
- В К. Білокур
- Г Т. Яблонська

16. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.
«У 1953–1958 рр. державні закупівельні ціни в УРСР збільшилися загалом утричі, зокрема на зерно – у 7 разів, на продукти тваринництва – у 5,5. Дозволено видавати колгоспникам аванс грішми – 25 % коштів, що отримували колгоспи від реалізації продуктів тваринництва».
Ужиті партійно-радянським керівництвом УРСР заходи було спрямовано на
- А удосконалення системи «держприймання» в колгоспах.
 - Б запровадження ринкових відносин у сільському господарстві.
 - В посилення матеріальної зацікавленості селян у суспільному виробництві.
 - Г створення сприятливих умов для розвитку присадибного господарства селян.
17. Л. Костенко, В. Симоненко – діячі, яких об'єднує
- А членство в Українській робітничо-селянській спілці (УРСС).
 - Б належність до плеяди шістдесятників в українській культурі.
 - В перебування в ув'язненні за «антирадянську агітацію та пропаганду».
 - Г участь в акції протесту в кінотеатрі «Україна» проти арештів дисидентів.
18. Одна з характерних ознак суспільно-політичного життя СРСР наприкінці 1970-х – на початку 1980-х рр. – це
- А скорочення масштабів бюрократичного апарату.
 - Б легалізація неформальних громадських організацій.
 - В конституційне закріплення концепції «розвиненого соціалізму».
 - Г розмежування повноважень партійних і радянських органів влади.
19. «Самвидав» – це один із методів боротьби дисидентів у СРСР й УРСР, що полягав у
- А поширенні серед населення української національної символіки.
 - Б написанні листів-протестів до вищого партійно-радянського керівництва.
 - В неофіційному виготовленні та розповсюдженні літературних і публіцистичних творів.
 - Г друкуванні в державних засобах масової інформації критичних матеріалів.
20. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.
«Уранці 19 серпня командуючий сухопутними військами СРСР генерал В. Варенников, прибувши з групою військових до кабінету Голови Верховної Ради УРСР, в ультимативній формі заявив Л. Кравчуку: “Влада перейшла до ДКНС, який рятує країну. Рекомендую Вам зайняти правильну позицію. Змінити свій особистий курс і курс Верховної Ради...”»
Описана подія відбулася на завершальному етапі періоду
- А «відбудови».
 - Б «відлиги».
 - В «застою».
 - Г «перебудови».

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 21–23.

**ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

Про військові формування на Україні

Верховна Рада України постановляє:

- 1. Підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території республіки, Верховній Раді України.*
- 2. Утворити Міністерство оборони України.*
- 3. Урядові України приступити до створення Збройних Сил України, республіканської гвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Національного банку України.*

- 21.** Верховна Рада України підпорядковувала собі всі військові формування на території республіки, оскільки
- А** була на той час єдиним легітимним вищим органом влади.
 - Б** існувала небезпека встановлення військової диктатури.
 - В** утвердилася парламентська форма правління.
 - Г** існувала необхідність переозброєння військових формувань.
- 22.** Поява цитованого документа зумовлена
- А** реалізацією курсу на вступ України до НАТО.
 - Б** проголошенням незалежності України.
 - В** втіленням політики ядерного роззброєння України.
 - Г** ухваленням Конституції України.
- 23.** Ухвалення цитованого документа свідчить про початок в Україні процесів
- А** люстрації.
 - Б** мілітаризації.
 - В** декомунізації.
 - Г** державотворення.

У завданнях 24–26 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Установіть відповідність між представником української культури та науки 1920-х рр. і його характеристикою.

1	О. Довженко	А	художник-монументаліст
2	Г. Юра	Б	архітектор
3	А. Кримський	В	кінорежисер
4	М. Бойчук	Г	сходознавець
		Д	театральний режисер

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

25. Установіть відповідність між подією та роком, коли вона відбулася.

1	початок насильницької колективізації	А	1923 р.	А	Б	В	Г	Д
2	судовий процес у справі «Спілки визволення України» (СВУ)	Б	1925 р.	1	☐	☐	☐	☐
3	початок політики «коренізації»	В	1928 р.	2	☐	☐	☐	☐
4	судовий процес у «Шахтинській справі»	Г	1929 р.	3	☐	☐	☐	☐
		Д	1930 р.	4	☐	☐	☐	☐

26. Установіть відповідність між подією періоду «застою» та її наслідком.

1	зміна політичного керівництва УРСР	А	проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
2	ліквідація рад народного господарства	Б	«друга хвиля» масових арештів дисидентів
3	ухвалення Конституції УРСР	В	активізація та організаційне оформлення дисидентського правозахисного руху
4	підписання СРСР Гельсінського Заключного акту Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі	Г	відновлення вертикальної системи управління економікою
		Д	юридичне закріплення однопартійної політичної системи

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 27 і 28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифри 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифри 2 – друга, цифри 3 – третя, цифри 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

27. Установіть послідовність обрання діячів на посаду.

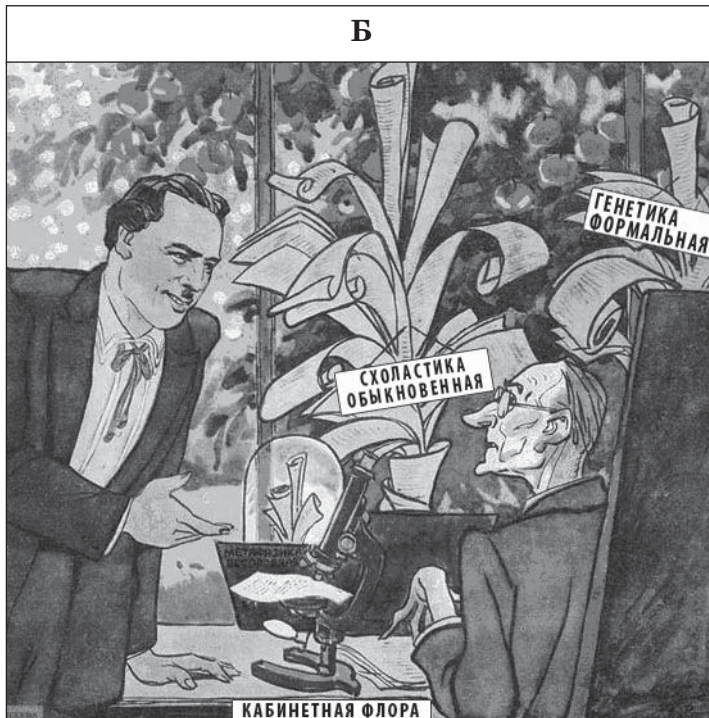
- А Симона Петлюру – головним отаманом Армії УНР
- Б Дмитра Донцова – головою Союзу визволення України
- В Михайла Грушевського – головою Української Центральної Ради
- Г Андрея Шептицького – митрополитом Української греко-католицької церкви

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

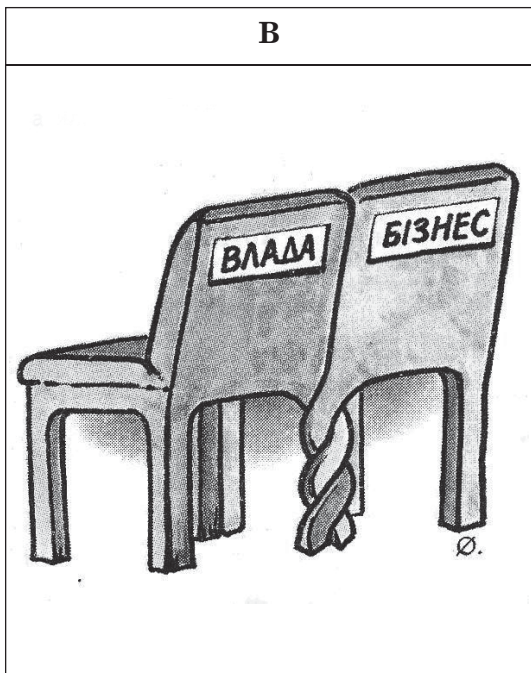
28. Розташуйте зображені карикатури за часом їх створення.

— У мене кукурудза до самої шиї!
— У мене теж.

Генетика формальна. Схоластика звичайна.
— Через ці кімнатні рослини, професоре,
вам не видно мічурінського саду.

Влада, бізнес

— Що ви мені пред'являєте?
Ви ж закомпостували талон на цукор!..

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 29 і 30 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

29. Які поняття і терміни потрібно використовувати, характеризуючи процеси форсованої індустріалізації радянської України?

- 1 «п'ятирічка»
- 2 «плюралізм»
- 3 «осадництво»
- 4 «лібералізація»
- 5 «Дніпрогес»
- 6 «пацифікація»
- 7 «стахановський рух»

30. Які судження щодо зображеного плаката є правильними?

- 1 Плакат створено після завершення бойових дій у Європі в роки Другої світової війни.
- 2 Плакат відображає процес депортації кримських татар.
- 3 Плакат присвячено подіям «радянізації» Західної України.
- 4 Плакат створено в стилі «соціалістичного реалізму».
- 5 Плакат присвячено жертвам нацистського «нового порядку».
- 6 Плакат має викривальний, сатиричний характер.
- 7 Відображені на плакаті події пов'язані з реалізацією операції «Вісла».

Ви завершили роботу над завданнями частини 1.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей до *бланка А*.

Пам'ятайте!

Результат виконання завдань частини 1 буде зараховано
як результат державної підсумкової атестації

Частина 2

Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

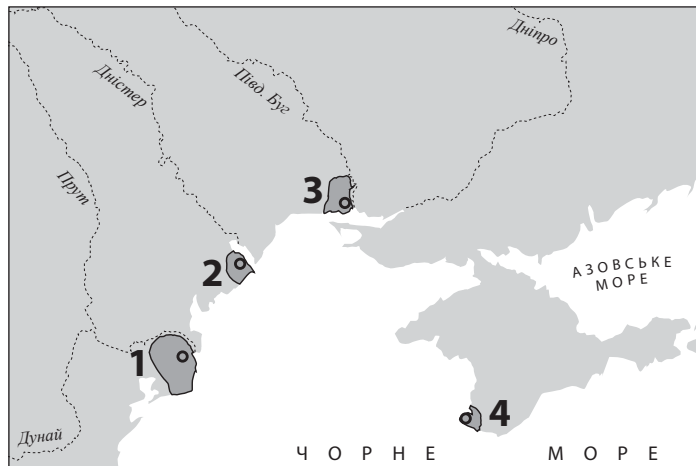
Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Якою цифрою на картосхемі позначено місцезнаходження історичної пам'ятки, зображеної на фото?

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

32. У 907 р., 911 р., 941 р., 944 р. відбулися походи київських князів на

- А Константинополь.
- Б Новгород.
- В Доростол.
- Г Булгар.

33. Повстання якого союзу племен проти влади Києва придушила княгиня Ольга?

- А древлян
- Б сіверян
- В уличів
- Г полян

34. Сутність роздробленості Київської держави полягала у
- А зміцненні самостійності удільних князівств.
 - Б появи інституту загальноруських князівських з'їздів.
 - В відсутності механізму спадкоємності влади великого князя.
 - Г занепаді віча – органу громадського та державного управління.
35. Терміни «ярлик» і «баскак» потрібно використовувати, характеризуючи наслідки походів на Русь
- А варягів.
 - Б хозарів.
 - В монголів.
 - Г печенігів.
36. Яким роком датується лист, уривок з якого процитовано:
«Великославному господарю королю Жигимонту Казимировичу буде честь і слава вівіки, що переміг недруга свого – великого князя Василя московського! А гетьману його вдатному, князю Костянтину Івановичу Острозькому, дай Боже здоров'я і щастя надалі ліпшеє!..»?
- А 1223 р.
 - Б 1362 р.
 - В 1514 р.
 - Г 1621 р.

37. На фото зображено

- А Іллінську церкву в Суботові.
 - Б церкву Зішестя Святого Духа в Потеличі.
 - В Покровську церкву-фортецю в Сутківцях.
 - Г Преображенську церкву у Великих Сорочинцях.
38. Масове поширення єзуїтських колегіумів на українських землях відбувалося після укладення
- А Люблінської унії (1569 р.).
 - Б Третього Литовського статуту (1588 р.).
 - В Куруківської угоди (1625 р.).
 - Г «Пунктів для заспокоєння руського народу» (1632 р.).

39. Десятиліття «Золотої спокою» – це період в історії Речі Посполитої, що тривав
- А від козацького повстання під проводом С. Наливайка до морських походів козаків на чолі з П. Сагайдачним на володіння Османської імперії.
 - Б від укладення польсько-литовської міждержавної Люблінської унії до початку польсько-турецької Хотинської війни.
 - В від придушення козацького повстання під проводом П. Бута, Я. Острянина, Д. Гуни до початку Національно-визвольної війни на чолі з Б. Хмельницьким.
 - Г від укладення польсько-московського Віленського перемир'я до укладення «Вічного миру» між Річчю Посполитою та Московським царством.
40. Результат якої битви забезпечив Б. Хмельницькому укладення династичного союзу з Молдавським князівством?
- А Пилявецької
 - Б Зборівської
 - В Берестецької
 - Г Батозької
41. *«Вони... приговорили та постановили мир на тринадцять років під корисними умовами для обох монархій; покритивдено тільки козаків, оскільки постановлено в тих пактах, щоб низові запорозькі козаки лишались у послушенстві обох монархій...»*, – так Самійло Величко охарактеризував
- А «Вічний мир».
 - Б Гадяцькі пункти.
 - В Зборівський договір.
 - Г Андрусівське перемир'я.
42. Укажіть портрет гетьмана, який у боротьбі за єдність козацької держави визнав протекторат Османської імперії над Гетьманщиною.

А

Б

В

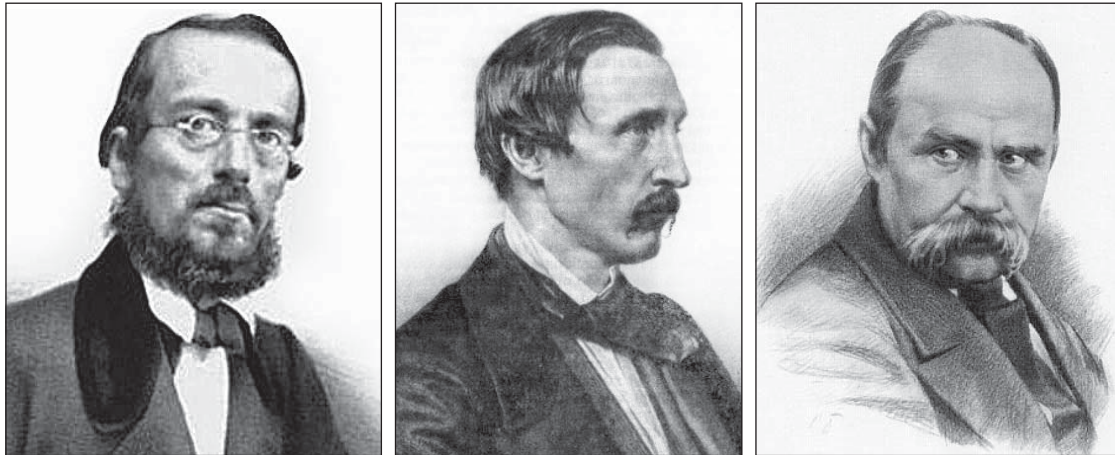
Г

43. Повстання під проводом С. Палія (1702–1704 рр.) спричинено
- А руйнуванням російськими військами Чортомлицької Січі.
 - Б поразками Московського царства на початку Північної війни.
 - В ліквідацією польським сеймом козацького устрою на Правобережній Україні.
 - Г переходом гетьмана І. Мазепи та запорозьців на бік шведського короля.

44. Задунайську Січ було створено на землях, підвладних

- А Речі Посполитій.
- Б Австрійській імперії.
- В Російській імперії.
- Г Османській імперії.

45. З іменами діячів, портрети яких зображено, пов'язують створення та діяльність

- А Південного товариства декабристів.
- Б Кирило-Мефодіївського братства.
- В Головної руської ради.
- Г «Руської трійці».

46. У якому регіоні під впливом «весни народів» активізувався український національний рух?

- А Слобожанщині
- Б Західній Волині
- В Східній Галичині
- Г Запорозжжі

47. Якого віросповідання дотримувалася переважна більшість українського населення Галичини в ХІХ ст.?

- А православного
- Б римо-католицького
- В протестантського
- Г греко-католицького

48. Ідейний і художній рух у культурі кінця ХVІІІ – першої половини ХІХ ст., в основі якого – духовне життя людини, воля творчої особистості, інтерес до національної культури та фольклору, ідеалізація минулого, – це

- А «реалізм».
- Б «романтизм».
- В «класицизм».
- Г «модернізм».

49. Інтенсивне використання Російською імперією матеріальних і людських ресурсів України впродовж 1853–1856 рр. зумовлено перш за все потребою
- А ліквідації антикріпосницьких заворушень селян.
 - Б запобігання поширенню європейської «весни народів».
 - В придушення польського національно-визвольного повстання.
 - Г ведення бойових дій під час Кримської війни.
50. Перші залізниці в Наддніпрянській Україні з'єднували
- А чорноморські порти з основними районами виробництва товарного хліба.
 - Б адміністративні центри губерній зі столицею Санкт-Петербургом.
 - В Донецький вугільний басейн з економічними центрами Росії та Польщі.
 - Г Київ зі столицями західноєвропейських держав.
51. Який діяч так пояснював мотиви свого вчинку:
«Тільки ж в теперішній час мені нема іншого виходу, як закордонне видання українського часопису, – бо троїсте ярмо: порядків царства Російського та Австро-Угорського над нашою країною, котре не дає їй волі політичної, господарської й освітньої, неволить слово й печать українську настільки, що прихильникам волі народу українського... не можна просто й відверто висловлювати в себе вдома свої думки...»?
- А М. Костомаров
 - Б Б. Грінченко
 - В В. Антонович
 - Г М. Драгоманов
52. Що було одним із проявів аграрного перенаселення західноукраїнських земель у другій половині ХІХ ст.?
- А поширення хутірського господарства
 - Б становлення кооперативного руху
 - В формування прошарку куркулів
 - Г масова трудова еміграція
53. Хто з митців у листі так описав свою роботу над однією з картин:
«Я зовсім ненароком відвернув полотно і не втерпів, узявся за палітру, і ось тиждень два без віддиху живу з ними, не можу розлучитися – веселий народ! Недарма про них Гоголь писав, усе це правда! Чортячий народ! Ніхто в цілім світі не відчував так глибоко Свободи, Рівності й Братерства. Усе Запорожжя лишалось вільним, нікому не підкорилося...»?
- А І. Репін
 - Б І. Труш
 - В М. Пимоненко
 - Г В. Тропінін

У завданнях 54–56 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Установіть відповідність між уривком з історичного джерела та його назвою.

1 <i>«Костянтин з матір'ю своєю, Єленою, хрест із Єрусалима приніс... Ти ж із своєю бабусею, Ольгою, принесли хрест від нового Єрусалима – Костянтинограда, по всій землі своїй розставивши, утвердили віру християнську...»</i> 2 <i>«Якщо вдарить мечем не на смерть, то має заплатити 3 гривні продажі, а потерпілому – гривню за рану, як лікувальне. Коли ж уб'є на смерть, то платити віру...»</i> 3 <i>«Й ті ж слов'яни, прийшовши, сіли по Дніпру і назвалися полянами, а інші – деревлянами, бо осіли в лісах... Другі ж сіли на Десні, і по Сейму, і по Сулі і називалися сіверянами...»</i> 4 <i>«А найголовніше – убогих не забувайте, а скільки можете, по змозі годуйте і подайте милостиню сироті, і вдовицю оправдуйте самі, не давайте сильним погубити людину...»</i>	А «Руська правда» Б «Повчання дітям...» В «Слово про Закон і Благодать» Г «Повість минулих літ» Д «Слово о полку Ігоревім»

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

55. Установіть відповідність між подією другої половини XVI – першої половини XVII ст. та її наслідком для українських земель.

1 утворення Речі Посполитої 2 укладення Берестейської унії 3 заснування перших православних братств у Львові 4 обрання П. Могили Київським митрополитом	А реформування православної церкви Б масове покаяння селянства В поширення фільварків Г започаткування книгодрукування Д розкол православної церкви

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

56. З'ясуйте, у якому році відбулася подія.

1	1833 р.	А	створення Наукового товариства ім. Т. Шевченка
2	1848 р.	Б	створення у Львові товариства «Просвіта»
3	1868 р.	В	видання першої української газети «Зоря Галицька»
4	1892 р.	Г	заснування гуртка «Руська трійця»
		Д	створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність історичних процесів Стародавньої історії України.

А	панування сарматів у Причорноморських степах
Б	Велике розселення слов'ян
В	початок грецької колонізації Північного Причорномор'я
Г	розселення племен трипільської культури на території України

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

58. Установіть послідовність подій, описаних в уривках з історичних джерел.

- А «...Гетьман Орлик пішов за королем у Швецію, де мав привілеї “шефа союзної армії” і де знайшов разом зі своєю родиною підтримку навіть після смерті короля...»
- Б «Спочатку запанувала коротка тиша, але згодом почулися голоси, що хочуть вибрати Мазепу. Це скоро поширилося, і всі почали кричати, що хочуть Мазепу на гетьмана...»
- В «А запорожці, як злії оси, не боячись нічого, з одними киями і ножаками лізуть і б'ють Сомкову старшину. Вирвали в Сомка бунчук і переламали надвоє, одняли й булаву, володарем якої став Брюховецький...»
- Г «Я йшов, щоб звільнити з облоги пана Гуляницького, неспішно, чекаючи хана, і тільки той прибув, ми поквапилися, і ставши біля Соснівської переправи, застали там п'ятнадцять тисяч московитів... вони почали тікати, а ми... гнати їх аж до Конотопа...»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

59. Що в історії Київської держави (Русі-України) пов'язано з діяльністю Володимира Великого?

- 1 укладення «Руської правди»
- 2 будівництво Михайлівського Золотоверхого собору
- 3 запровадження християнства як державної релігії
- 4 обрання Іларіона митрополитом Київським
- 5 будівництво Десятинної церкви
- 6 уведення в грошовий обіг власних карбованих золотих і срібних монет
- 7 заснування Печерського монастиря

60. Що передбачала «Ординація Війська Запорозького, що перебуває на службі Речі Посполитої...» (1638 р.)?

- 1 скасування виборності козацької старшини
- 2 обмеження козацької території Київським, Чернігівським і Брацлавським воєводствами
- 3 дозвіл на перехід селян і міщан до козацького стану
- 4 обмеження реєстру козаків шістьма тисячами осіб
- 5 передання гетьманові всієї повноти влади над реєстровцями
- 6 установа «на вічні часи» всіх прав і привілеїв реєстровців
- 7 ліквідацію козацького судочинства

Ви завершили роботу над завданнями частини 2.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей до *бланка А*.
Якщо час, відведений на виконання завдань частин 1 і 2, сплив,
здайте *бланк А* інструктору

Кінець зошита